

Pestprotocol.

Pesten op school, hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daat zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

VOORWAARDEN

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders / verzorgers. (Hierna genoemd : ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld. In de schoolgids is de naam en het telefoonnummer te vinden.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

- de piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE WILLEN WE DAAR MEE OMGAAN?

- op school willen we wekelijks een onderwerp in de kring aan de orde stellen.
- onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.
- andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals: spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

SIGNALLEN VAN PESTERIJEN KUNNEN O.A. ZIJN:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- briefjes doorgeven.
- beledigen.
- opmerkingen maken over kleding.
- isoleren.
- buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- op weg naar huis achterna rijden.
- naar het huis van het slachtoffer gaan.
- bezittingen afpakken.
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

REGEL 1.

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

“Je mag niet klikken maar als je wordt gepest of als je ruzie hebt met een ander en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp vragen aan de leerkracht. Dat wordt niet gezien als klikken”.

REGEL 2.

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3.

Samenwerking zonder bemoeienissen: school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. (Het is b.v. niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen).

Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg moeten voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

REGELS DIE OP DE MASTER FENNEMASKOALLE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

- Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig vindt.
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
- Als je boos bent ga je niet slaan, schoppen, krabben. (Je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of juf.
- *Niet:* zomaar klikken. *Wel:* aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- Vertel de meester of juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen.
- Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- Utlachen, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
- Niet aan de spullen van een ander zitten.
- Luisteren naar elkaar.
- Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
- Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. \Ze zijn ook welkom op onze school.
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
- Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

DEZE REGELS GELDEN OP SCHOOL EN DAARBUITEN.

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht. Dit zijn de zgn. groepsregels.

AANPAK VAN RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en / of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties. (zie bij consequenties).

STAP 4:

Bij herhaalde ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest / ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Ook wordt de naam van de ruziemaker / pester genoteerd. Na drie voorkomende gevallen worden de ouders geïnformeerd. Leerkracht en ouder(s) proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

CONSEQUENTIES.

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten.

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest of krijgt een pestmelding. En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in vijf fases, afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

FASE 1:

- een of meerdere pauzes binnen blijven.
- nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- een schriftelijke opdracht zoals eens telopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten die zijn ondernomen vastgelegd om een einde te maken aan het probleem.

FASE 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts of schoolmaatschappelijk werk.

FASE 4:

- bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling (tijdelijk) in een andere groep te plaatsen binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie.
- een voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- een voortdurende strijd om de macht in klas of buurt.

Dit pestprotocol heeft als doel:

“Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.